

[REDACTED]

[REDACTED]

Föreläggande om försiktighetsmått för [REDACTED]

[REDACTED]

Dnr [REDACTED]

Miljönämndens beslut

Miljönämnden beslutar att förelägga [REDACTED] att från det att beslutet fått laga kraft uppfylla villkoren nedan;

1. Genomföra driftsanering av samtliga avloppsrör från verksamhetens amalgamavskiljare fram till spolbrunn på fastigheten [REDACTED] se markerad spolbrunn i bilaga.
  - a. Driftsaneringen ska utföras genom högtrycksspolning eller likvärdigt.
  - b. Åtgärden ska utföras innan 1 juni år 2021.
2. Efter avslutat arbete ska en redovisning lämnas till miljönämnden **senast 5 veckor** efter avslutat arbete. Följande ska framgå i redovisningen:
  - Översiktlig ritning över spolade avloppsledningar med vaskar och stolar markerade.
  - Beskrivning av hur man vid spolningsprocessen säkerhetsställt att allt spolvatten tagits omhand.
  - Mängd omhändertaget kvicksilver i enheten gram (g).
  - Mottagningskvitto eller motsvarande dokument på godkänd mottagare av farligt avfall.

Lagrum

2 kap. 2, 3 och 7 §§ miljöbalken
26 kap. 9, 21 och 22 §§ miljöbalken
9 kap. 1 och 3 §§ miljöbalken

Ärendet

Den 17 mars 2020 önskade [REDACTED] (tidigare namn [REDACTED]) om att få uppskov med sanering. En sanering av avloppsrör till spolbrunn enligt beslutet Dnr [REDACTED] som skulle ha varit sanerade innan 1 juni år 2021. Miljönämnden beviljar

bolagets önskan och skriver nytt beslut om sanering till spolbrunn med tidsfrist till 1 juni år 2021.

Miljöförvaltningen har inte fått information om att kvicksilversanering av avloppsrör har utförts på er klinik inom de senaste 10 åren. Rören från tandvårdsverksamhet till samlingsbrunn vid [REDACTED] spolades senast 2007, i samband med att [REDACTED] tog över lokalerna, och ny spolning är aktuell.

Tandvårdsverksamhet har bedrivits i lokalerna sedan 1950-talet enligt uppgifter från tidigare inspektioner.

Verksamheten har tre tandläkarstolar med amalgamavskiljare i stolen samt en steril med amalgamavskiljare. Verksamheten befinner sig en och en halv trappa upp. Anslutningspunkten till det kommunala avloppsnätet befinner sig på [REDACTED] enligt verksamhetsutövare några meter från byggnaden. Någon renslucka i byggnaden dit spolning kan vara mer lämplig än till anslutningspunkten till kommunala avloppet är inte känd.

[REDACTED] har, efter att förslag om beslut skickats ut, kommit in med information om kontaktuppgifter till fastighetsägare och fastighetsskötare för fastigheten i övrigt har inga synpunkter inkommit i nämndens beslut i ärendet.

Miljöförvaltningen har tillsammans med VA-Syd och boende i fastigheten varit vid fastigheten för att inspektera närliggande brunnar. Den 16 oktober 2018 hade miljöförvaltningen åtkomst till brunnar på fastigheten, vilket resulterade i att en brunn på fastighetens parkeringsplats visade sig vara en spolbrunn kopplad till fastigheten. På bifogad ritning finns aktuell spolbrunn markerad.

Bakgrund Kviksilver är ett av de farligaste miljögifterna. Det kan orsaka skador på hjärnan och det centrala nervsystemet. De högsta halterna av kvicksilver återfinns i djur högre upp i näringskedjan, t.ex. insjöfisk. Människor kan få i sig kvicksilver via föda eller exponering för kvicksilver i vissa industrimiljöer. I miljömålet Giftfri miljö anges bland annat att inga kvicksilverutsläpp ska ske efter år 2015.

Tandläkarverksamheter är en av utsläppskällorna till kvicksilver på grund av tidigare tandlagningsmaterialet amalgam. Det innehåller höga halter av kvicksilver och användes fram till år 2009. År 1985 kom lagkrav på att alla tandläkarstolar skulle vara kopplade till en amalgamavskiljare. Trots det fortsätter ett visst utsläpp då amalgamavskiljare aldrig kan ge hundra procent avskiljning. Det innebär att kvicksilver har släppts ut från tandvårdsverksamheten på fastigheten [REDACTED] i viss mån kontinuerligt sedan år 1950 då kliniken startade.

Avloppsvatten lämnar generellt en beläggning på rörväggarna, vilket medför att kvicksilverhaltigt avloppsvatten ger en kvicksilverbeläggning på rörväggarna. Delar av beläggningen lossnar när vatten spolats i rören och följer med vattnet från tandvårdsverksamheten ut i de kommunala spillvattenledningarna och vidare till reningsverket. I reningsverket sedimenterar en del av kvicksilvret i slammet och en del följer med det renade vattnet till Höje å och därefter Öresund.

Vid tidigare saneringar av kvicksilverkontaminerade rör från och i tandvårdsverksamheter har det samlats upp större mängder kvicksilver. I Lunds kommun har avlägsnade mängder kvicksilver uppmätts till ca 2000 gram.

Miljönämndens bedömning

På grund av inverkan på miljö och människors hälsa bedömer miljönämnden att avloppsrör som kan innehålla kvicksilver behöver driftsaneras. Amalgamavskiljaren har inte hundra procentig avskiljning, vilket innebär att kvicksilver ansamlas på väggarna i rörledningarna efter rening. Från rörväggarna släpps kvicksilver sedan kontinuerligt och följer med avloppsvattnet vidare i ledningarna. Driftsanering, genom uppsamling av spolvatten från ledningar som innehåller kvicksilver, ska medverka till att minimera utsläpp av kvicksilver till det kommunala avloppsnätet. Detta bidrar till att minska olägenhet för människors hälsa och miljön.

Befintlig verksamhet har varit aktiv i lokalerna i över 10 år, utan att driftsanering har förekommit.

Miljönämnden bedömer att driftsanering genom spolning av ledningarna efter samtliga amalgamavskiljare till anslutningspunkten skulle innebära en för hög kostnad i förhållande till miljönyttan.

Miljönämnden bedömer att driftsanering genom spolning av ledningarna efter samtliga amalgamavskiljare fram till spolbrunnen kopplad till ledningarna är en rimlig åtgärd. Placering av spolbrunnen framgår av bilaga 1 till detta beslut. Spolning av rör fram till spolbrunn är skäligt både ur ett kostnads- och miljöperspektiv.

Tandläkarverksamhet har funnits i fastigheten sedan 1950- talet vilket innebär att det förekommit konstant utsläpp av kvicksilver sedan dess. Avloppsrören driftsanerades 2007 då [REDACTED] startade sin verksamhet i lokalerna. [REDACTED] har som pågående verksamhet en skyldighet att förebygga och motverka skador för människors hälsa och miljö. Eftersom driftsanering inte har skett under de senaste tio åren för tandvårdsverksamheten på fastigheten [REDACTED] och med anledning av kvicksilvrets negativa

2020-04-02

inverkan på människors hälsa och miljön, bedömer miljönämnden att en driftsanering får ske inom en nära förestående tid. Då sådan spolning kräver viss planering och framförhållning, menar miljönämnden att åtgärderna skäligen ska ske innan 1 juni 2021.

Verksamheten ska enligt upplysningsplikten 26 kap. 21§ miljöbalken komma in med en slutrapport efter avslutad driftsanering till miljöförvaltningen. Det innebär att verksamheten ska redogöra för var och hur saneringen har genomförts. Med anledning härav ska verksamheten komma in med översiktlig ritning på samtliga spolade avloppsledningarna med vaskar och stolar markerade. På vilket sätt det har säkerhetsställs att spolvattnet har tagits omhand samt mängden omhändertaget kvicksilver ska också redovisas. Om det finns avloppsledningarna som av någon anledning inte har kunnat spolas, ska detta i så fall visas genom klarläggande dokumentation.

Information

Tänk på att informera boende och verksamheter som kan påverkas i god tid innan spolning av rören.

Genomförd spolning innebär dock inte automatiskt att rörledningssystemet betraktas som fritt från kvicksilver. Därför ställs särskilda krav på omhändertagande vid eventuellt rörbyte eller rivning.

Beslutet kan överklagas (se bilaga).

MILJÖNÄMNDEN

Miljöinspektör

Bilaga:

Hur man överklagar till länsstyrelsen
Delgivningskvitto

Kopia till: